

3.2. industria

A análise do sector industrial en Galicia está dividido en cinco partes ben diferenciadas. Tras unha primeira aproximación ó sector industrial dende un punto de vista xeral, onde se comentan aspectos como a poboación ocupada no sector industrial a partir dos datos da Enquisa de Poboación Ocupada, o peso do sector industrial galego no total estatal segundo as variables económicas recollidas na *Encuesta Industrial de Empresas*, o Índice de Producción Industrial de Galicia ou os indicadores empresariais analizados polo Ardán, o capítulo presenta un apartado para cada un dos grandes subsectores industriais: o subsector enerxético, o de bens de equipamento, os bens intermedios e os bens de consumo.

A poboación ocupada no sector industrial acadou no ano 2000 os 175,5 miles de persoas, un 3,8% (6,5 miles de persoas) superior ó existente no ano anterior, tal e como se deduce do **adro C.3.2.** (*Poboación ocupada 1999-00:*

distribución por ramas de actividade). As ramas de actividade más importantes polo seu número de ocupados son as de fabricación de material de transporte, con 32,8 miles de persoas, e as industrias de productos alimenticios, bebidas e tabaco, con 30,2 miles de traballadores, seguidas das industrias do téxtil, coiro, calzado e confeccións téxtils, con 23,3 miles de persoas.

Comparado co ano anterior, no ano 2000 aumenta o total de ocupados en tódalas ramas industriais agás nas “industrias da madeira e cortiza” (3,1 miles de ocupados menos) e nas industrias de “fabricación de productos metálicos. Construcción de máquinas e material mecánico”, con 1,0 miles de ocupados menos. Pola contra, as ramas de actividade que experimentan un maior crecemento do emprego son as correspondentes ás industrias de papel, artes gráficas e edición e reproducción de soportes gravados.

Segundo a *Encuesta industrial anual de empresas* do INE, os ingresos de explotación da

CADRO 3.2.1.

Principais variables económicas da industria 1999

	Cifra de negocios	Ingresos de explotación	Variación de existencias	Total consumos	Gastos de persoal	Gastos de explotación
(en millóns de pesetas)						
Andalucía	5.122.104	5.214.302	54.894	3.315.845	752.554	4.965.820
Aragón	2.593.982	2.624.114	-895	1.623.647	374.361	2.416.615
Asturias	1.332.293	1.390.325	-6.421	755.810	267.516	1.312.031
Baleares	409.438	416.432	261	204.456	82.719	361.347
Canarias	812.443	825.871	-1.153	426.277	130.196	718.723
Cantabria	741.249	752.809	625	400.038	135.929	682.520
Castela - A Mancha	2.349.690	2.395.950	13.826	1.516.398	321.107	2.214.615
Castela e León	3.898.327	3.948.490	833	2.454.868	556.093	3.629.904
Cataluña	16.363.625	16.636.756	52.935	9.670.688	2.684.809	15.400.985
C. Valenciana	6.760.069	6.830.916	28.592	4.094.547	1.067.358	6.317.143
Extremadura	419.723	431.703	10.113	273.275	64.011	404.491
Galicia	3.813.467	3.886.614	-5.636	2.448.489	490.743	3.553.068
Madrid	8.178.364	8.321.306	12.424	4.793.802	1.321.258	7.610.744
Murcia	1.323.116	1.352.830	10.266	857.358	187.610	1.253.559
Navarra	1.795.610	1.821.248	5.316	1.123.676	277.132	1.691.329
País Vasco	5.625.436	5.698.006	46.512	3.279.428	1.007.475	5.281.006
La Rioja	651.872	659.754	1.845	390.481	100.007	599.410
Total industria	62.190.808	63.207.426	224.337	37.629.083	9.820.878	58.413.310

Fonte: INE , Encuesta Industrial Anual de Empresas

CADRO 3.2.2.

Principais variables económicas da industria galega 1998-99: distribución segundo actividade económica

	1998					
	Cifra de negocios	Ingresos de explotación	Variación existencias	Total consumo	Gastos persoal	Gastos de explotación
(en millóns de pesetas)						
Industrias extractivas, enerxía e auga	470.017	483.545	-832	230.666	55.789	387.771
Alimentación, bebidas e tabaco	681.788	688.060	8.542	488.561	65.315	658.867
Industria téxtil, confección, coiro e calzado	185.031	187.199	1.217	111.152	38.626	170.911
Madeira e corcho	199.713	201.892	2.163	130.468	26.062	185.714
Papel, edición, artes gráficas	71.975	74.441	-49	32.780	17.452	69.079
Industria química	85.736	86.719	545	47.704	11.766	80.123
Caucho e materias plásticas	77.256	78.121	-87	47.676	12.357	73.163
Productos minerais non metálicos diversos	139.987	140.806	76	65.280	33.261	129.675
Metalurxia e fabricación de prod. metálicos	270.173	273.072	392	143.896	53.610	253.361
Maquinaria e equipo mecánico	71.500	71.961	717	39.723	20.135	68.881
Material e equipo eléctrico, electrónico e óptico	87.962	88.668	2.856	51.076	15.533	78.096
Material de transporte	876.800	913.883	10.467	667.207	111.066	913.884
Industrias manufactureiras diversas	46.224	46.406	361	24.450	12.378	42.815
Total industrial	3.264.161	3.334.772	26.368	2.080.642	473.351	3.112.341
	1999					
	Cifra de negocios	Ingresos de explotación	Variación existencias	Total consumo	Gastos persoal	Gastos de explotación
(en millóns de pesetas)						
Industrias extractivas, enerxía e auga	712.241	727.948	1.152	415.458	52.240	594.524
Alimentación, bebidas e tabaco	652.045	657.498	-1.701	459.051	66.367	620.802
Industria téxtil, confección, coiro e calzado	187.230	189.148	2.761	114.830	36.803	172.641
Madeira e corcho	201.184	203.351	827	128.143	26.610	186.688
Papel, edición, artes gráficas	99.876	101.480	3	45.885	19.143	89.733
Industria química	94.977	96.002	481	51.457	14.787	89.830
Caucho e materias plásticas	89.547	90.397	498	58.444	13.405	86.243
Productos minerais non metálicos diversos	177.084	178.421	244	98.586	34.859	166.795
Metalurxia e fabricación de prod. metálicos	322.902	328.057	-1.734	174.227	56.894	290.842
Maquinaria e equipo mecánico	86.220	86.711	110	52.741	20.057	82.115
Material e equipo eléctrico, electrónico e óptico	97.797	99.126	-1.136	56.546	17.004	87.106
Material de transporte	1.042.642	1.078.544	-6.921	765.265	121.250	1.040.220
Industrias manufactureiras diversas	49.722	49.931	-219	27.856	11.325	45.528
Total industrial	3.813.467	3.886.614	-5.636	2.448.489	490.743	3.553.068

Fonte: INE , Encuesta Industrial Anual de Empresas

industria galega no ano 1999 ascendeu a 3.886.614 millóns de pesetas (o 6,1% do total estatal), un 16,5% máis que o rexistrado no ano anterior. Comparado co resto das comunidades autónomas, **cadro 3.2.1.**, Galicia é a séptima comunidade autónoma, por detrás de Andalucía, Castela e León, Cataluña, C. Valenciana, Madrid e o País Vasco.

Atendendo ás diferentes actividades económicas, **cadro 3.2.2.**, o “material de transporte”, con 1.078.544 millóns de pesetas, é a actividade máis importante, acollendo máis da cuarta parte dos ingresos de explotación da industria galega no ano 1999. Séguelle en importancia as actividades de “industrias extractivas, enerxía e auga”, con 727.948 millóns de pesetas, e a de “alimentación, bebidas e tabaco”, con 657.498 millóns de pesetas. Comparado co ano anterior, salienta o forte crecemento experimentado polos ingresos de explotación das “industrias extractivas, enerxía e auga”, que medran un 50%.

Os gastos de persoal da industria galega medraron un 3,7% respecto ó ano anterior, para acada-las 490.743 millóns de pesetas (o 5% do total estatal). Como no caso anterior, Galicia é a séptima comunidade co maior volume de gastos de persoal.

Entre as diferentes actividades económicas, as actividades de material de transporte son as que presentan o maior volume de gastos de persoal, 121.250 millóns de pesetas (o 24,7% do total dos gastos de persoal da industria galega), seguida das actividades de alimentación, bebidas e tabaco, con 66.367 millóns de pesetas e de metalurxia e fabricación de produtos metálicos, con 56.894 millóns de pesetas.

A *Encuesta Industrial de Empresas* recolle, a diferenzia do acontecido coa EPA, un descenso da poboación ocupada no sector industrial no ano 1999. Frente ó crecemento de 6,5 miles de persoas segundo a enquisa de poboación activa (un 4,0% máis que no ano 1998), a *Encuesta Industrial de Empresas* recolle un descenso da poboación industrial de 3.943 persoas, ata acada-las 149.885 persoas ocupadas.

Atendendo ó *Índice de Producción Industrial de Galicia* (IPIGA), que trata de reproducir la evolución da industria en termos reais, no ano 2000 prodúcese un pulso de reactivación industrial importante, como reflicte o feito de que a taxa de crecemento industrial entre os anos 1999 e 2000 foi do 11,8% fronte ó 1,8% do ano precedente.

Atendendo ás diferentes ramas de actividade, o **cadro C.3.20.** (*Índice de Producción Industrial de Galicia 1998-00*) amosa o importante crecemento da “industria de transformación de metais. Mecánica de precisión”, que medra un 25,4% respecto ó ano 1999, e a relativa á industria química e á extracción de minerais non enerxéticos, que medra un 13,4% (cando entre os anos 1998 e 1999 a taxa de crecemento foi do -9,7%).

Segundo o destino económico, o índice xeral, sen contar co sector enerxético, medra un 11,3%. Os bens intermedios son os que presentan a maior taxa de crecemento, cun 13,9%, superando á industria de bens de consumo e bens de equipamento, con 9,2% e 8,2%, respectivamente.

Finalmente, tendo en consideración os criterios de selección considerados polo Ardán, o sector industrial galego (sen considerar as industrias relacionadas co sector primario, analizadas no apartado anterior) está formado por 2.815 empresas, que supoñen o 26,6% do total das empresas seleccionadas para o conxunto de Galicia. Estas empresas xeraron un VEB a custo de factores de 483.565,1 millóns de pesetas en 1999, o 41,4% do total xerado polas empresas galegas consideradas, sendo o seu emprego medio de 33 traballadores por empresa segundo os datos por elas mesmas facilitados.

O **cadro C.3.4.** (*Sectores productivos 1999*) reflicte os catro grandes grupos nos que se divide este sector: industria enerxética, industria de bens de equipamento, de bens intermedios e de bens de consumo. O subsector máis importante, atendendo ás variables consideradas no devandito **cadro C.3.4.**, é o de bens de equipa-

CADRO 3.2.3.**Evolución da actividade no sector industrial 1998-99: ingresos, custos e resultados**

	1998 (en millóns de pesetas)	%	1999 (en millóns de pesetas)	%	99/98 %
Ingresos de explotación	2.347.785,26	100,00	2.706.505,10	100,00	15,28
Consumo e outros gastos de explotación	1.918.153,51	81,70	2.222.940,01	82,13	15,89
Valor engadido bruto a custo dos factores	429.631,75	18,30	483.565,10	17,87	12,55
Gastos de persoal	252.883,75	10,77	284.073,66	10,50	12,33
Resultado económico bruto da explotación	176.747,99	7,53	199.491,44	7,37	12,87
Amortizacións	66.409,68	2,83	72.651,55	2,68	9,40
Resultado económico neto da explotación	110.338,31	4,70	126.839,89	4,69	14,96
Resultado financeiro	-3.768,64	-0,16	-4.971,42	-0,18	-31,92
Ingresos financeiros	20.255,84	0,86	19.827,87	0,73	-2,11
Gastos financeiros	24.024,48	1,02	24.799,29	0,92	3,23
Resultado de actividades ordinarias	106.569,68	4,54	121.868,48	4,50	14,36
Resultado de actividades extraordinarias	-3.976,34	-0,17	2.242,27	0,08	156,39
Resultado antes de impostos	102.593,34	4,37	124.110,75	4,59	20,97
Impostos	31.088,29	1,32	35.669,91	1,32	14,74
Resultado neto do exercicio	71.505,05	3,05	88.440,84	3,27	23,68
Cash-flow	136.901,47	5,83	157.784,71	5,83	15,25

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.4.**Evolución do investimento e do financiamento no sector industrial 1998-99**

	1998 (en millóns de pesetas)	%	1999 (en millóns de pesetas)	%	99/98 %
Activo total	1.420.721,76	100,00	1.665.686,64	100,00	17,24
Activo fixo (neto)	566.993,65	39,91	672.813,77	40,39	18,66
Gastos amortizables	8.855,06	0,62	10.253,08	0,62	15,79
Inmobilitizado inmaterial	40.186,49	2,83	52.526,70	3,15	30,71
Inmobilitizado material	410.454,50	28,89	453.607,84	27,23	10,51
Outro inmobilitizado	107.043,25	7,53	156.092,64	9,37	45,82
Outro activo fixo	454,36	0,03	333,51	0,02	-26,60
Circulante neto	853.728,11	60,09	992.872,87	59,61	16,30
Existencias	265.254,08	18,67	275.109,28	16,52	3,72
Debedores	414.156,28	29,15	485.513,73	29,15	17,23
Tesourería	53.567,09	3,77	60.061,34	3,61	12,12
Outro activo circulante	120.750,66	8,50	172.188,52	10,34	42,60
Fuentes de financiamento	1.420.721,76	100,00	1.665.686,64	100,00	17,24
Financiamento permanente	724.322,22	50,98	838.018,90	50,31	15,70
Fondos propios	539.566,01	37,98	611.255,18	36,70	13,29
Recursos alleos I/p	169.417,74	11,92	209.979,90	12,61	23,94
Ingresos distribuídos en varios exercicios	15.338,47	1,08	16.783,81	1,01	9,42
Acreedores a curto plazo	696.399,54	49,02	827.667,74	49,69	18,85
Fondo de rotación	157.328,57	11,07	165.205,13	9,92	5,01

Fonte: Ardán

mento, que acolle un total de 1.267 empresas (o 45% das empresas industrias consideradas no estudio do Ardán) e que xeran o 55,4% do total dos ingresos de explotación e o 47% do valor engadido bruto a custo de factores do sector industrial.

Vigo, por mor do papel das industrias relacionadas coa automoción, é o principal núcleo de

localización das empresas segundo o VEB xerado, con 147.715,5 millóns de pesetas, un 12,6% máis que no ano anterior. O VEB xerado polas empresas de automoción en Vigo ascendeu en 1999 a 109.862,9 millóns de pesetas, o que representa o 74,4% do VEB xerado neste municipio.

Séguelle en importancia Arteixo, cun VEB xerado de 84.332,4 millóns de pesetas, dos que

o 90,8% é aportado polas empresas do sector téxtil (76.585,2 millóns de pesetas). Destaca tamén, **cadro C.3.24.** (*Sector industrial 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB*), o caso de Narón, onde as empresas englobadas dentro da industria auxiliar aportan o 87,8% (12.013,9 millóns de pesetas) do VEB total xerado neste municipio (13.681,6 millóns de pesetas).

A conta de explotación agregada das empresas do sector industrial amosa que no ano 1999 as empresas do sector industrial, consideradas no seu conxunto, presentaron un crecemento do seu resultado neto do exercicio do 23,7% para situarse nos 88.440,8 millóns de pesetas (**cadro 3.2.3.**). Asemade, amosa que o resultado antes de impostos medrou un 21%, ascendendo a 124.110,8 millóns de pesetas, e que o resultado de actividades ordinarias medrou un 14,4% para situarse en 121.868,5 millóns de pesetas.

O crecemento do VEB no ano 1999 foi do 12,6%, 2,7 puntos menos do que o fan os ingresos de explotación, polo que o peso relativo do VEB descende dende o 18,3% de 1998 ata o 17,9% do ano 1999. Asemade, o devandito cadro reflicte un descenso do resultado financeiro (-31,9%), xa que os ingresos financeiros descendean un 2,1% e os gastos se incrementan un 3,2% respecto ó ano anterior.

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.4.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 16,6% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 165.205,1 millóns de pesetas, un 5% superior ó existente o ano anterior. O 83,4% restante está finanziado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 50,3% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 13,3% respecto ó ano anterior, supoñen o 36,7% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 23,9%, cun peso relativo do 12,6% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 1.665.686,6 millóns de pesetas, un 17,2% superior ó valor de 1998, dos que 672.813,8 millóns de pesetas corresponden ó activo fixo neto (un 18,7% superior respecto ó ano anterior). Os 992.872,9 millóns de pesetas restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 16,3% en relación a 1998.

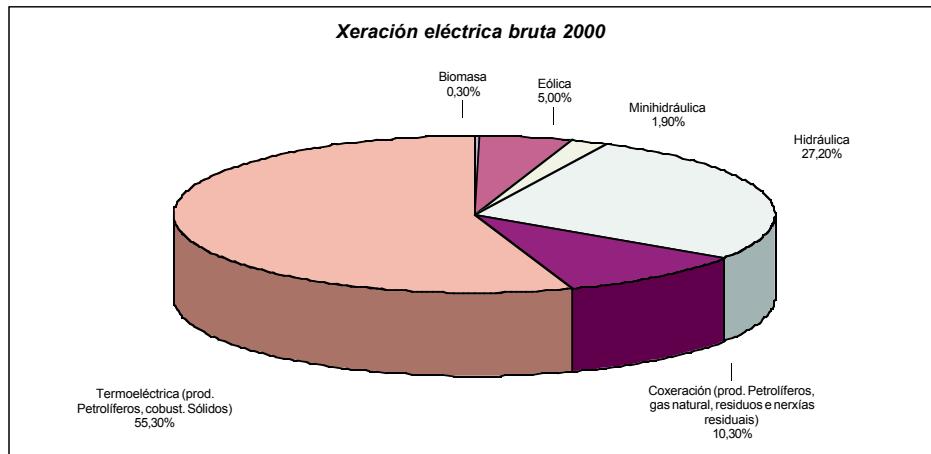
No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro C.3.23.** (*Sector industrial 1998-99: estudio económico-financeiro. Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación*) reflicte unha desaceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un crecemento respecto ós ingresos do VEB, unha medra do peso relativo dos gastos de persoal e unha reducción da carga financeira. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é lixeiramente superior (0,4 puntos porcentuais), e no caso da evolución do VEB sobre os ingresos é 5,0 puntos porcentuais inferior.

As rendibilidades económica e financeira antes de impostos descenden no ano 1999. A primeira por mor da evolución seguida pola marxe de actividade, e a segunda pola evolución seguida pola rendibilidade económica, xa que o custo da débeda descende neste ano. A pesares destes descensos, o devandito **cadro 3.2.4.** amosa que as rendibilidades económica e financeira son superiores ás rexistradas polas 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán, consideradas no seu conxunto.

Enerxía

No concernente á xeración eléctrica bruta no ano 2000 salienta, tal e como reflicte o **gráfico 3.2.1.**, o predominio da produción termoeléctrica (productos petrolíferos e combustibles sólidos), seguido da produción hidráulica (27%) e da coixeración (productos petrolíferos, gas natural, residuos e enerxías residuais), co 10%.

A partires dos datos facilitados polo Instituto Enerxético de Galicia, o Ministerio de

GRÁFICO 3.2.1.

Fonte: Xunta de Galicia, Instituto Enerxético de Galicia

CADRO 3.2.5.**Producción bruta e dispoñible de electricidade 1999-00 ⁽¹⁾**

	Bruta			Disponible		
	Hidroeléctrica		00/99	Hidroeléctrica		00/99
	1999	2000		(en mWh.)	%	
A Coruña	1.263.546	1.180.517	-6,57	1.230.119	1.155.313	-6,08
Lugo	1.416.390	1.743.014	23,06	1.402.666	1.727.554	23,16
Ourense	3.976.543	4.798.229	20,66	3.703.468	4.428.320	19,57
Pontevedra	144.004	188.059	30,59	142.687	185.892	30,28
Total	6.800.483	7.909.819	16,31	6.478.940	7.497.079	15,71
Total España	27.837.998	32.070.502	15,20	23.868.667	26.877.662	12,61
Termoeléctrica			Termoeléctrica			
	1999		00/99	1999		00/99
	(en mWh.)			(en mWh.)		
	%	%	%	%	%	%
A Coruña	15.374.254	16.333.694	6,24	14.626.542	15.550.311	6,32
Lugo	-	37.329	-	-	36.636	-
Ourense	116.298	132.203	13,68	112.468	127.038	12,95
Pontevedra	227.315	261.517	15,05	174.739	206.430	18,14
Total	15.717.867	16.764.743	6,66	14.913.749	15.920.415	6,75
Total España	170.439.550	180.037.020	5,63	161.864.303	170.351.316	5,24
Total			Total			
	1999		00/99	1999		00/99
	(en mWh.)			(en mWh.)		
	%	%	%	%	%	%
A Coruña	16.637.800	17.514.211	5,27	15.856.661	16.705.624	5,35
Lugo	1.416.390	1.780.343	25,70	1.402.666	1.764.190	25,77
Ourense	4.092.841	4.930.432	20,46	3.815.936	4.555.358	19,38
Pontevedra	371.319	449.576	21,08	317.426	392.322	23,59
Total	22.518.350	24.674.562	9,58	21.392.689	23.417.494	9,46
Total España	198.277.548	212.107.522	6,98	185.732.970	197.228.978	6,19

(1) producción das centrais de 1000 Kw. ou máis
Fonte: Ministerio de Industria y Energía

CADRO 3.2.6.

Demanda de electricidade por zonas xeográficas 1999-00

	1999 (en millóns de Kwh)	2000 (en millóns de Kwh)	00/99 %
Catalana	31.182	32.788	5,2
Centro-Levante	49.088	51.869	5,7
Centro-Norte	25.657	24.636	-4,0
Noroeste	24.107	26.921	11,7
Aragonesa	4.521	4.606	1,9
Andaluza	25.537	27.557	7,9
Peninsular	160.092	168.377	5,2
Extrapeninsular	9.341	10.117	8,3
Total	169.433	178.494	5,3

Fonte: UNESA

CADRO 3.2.7.

Índice de enerxía eléctrica distribuída 1999-00 (1)

	Vivendas (1990=100)	Industria	Total
1999	194,3	116,4	134,0
2000	208,7	119,3	139,8
00/99 (%)	7,4	2,5	4,3

(1) índice mensual

Fonte: IGE

Industria y Energía, UNESA, o IGE, o Instituto Enerxético de Galicia (INEGA), a Consellería de Industria, Unión Fenosa, Gas Galicia e Ardán, o presente apartado analiza a situación da enerxía eléctrica e a coixeración, as enerxías renovables, o gas natural, os productos petrolíferos, e finalmente, a situación do sector enerxético como sector productivo.

• A enerxía eléctrica

A produción bruta de electricidade en Galicia medrou no ano 2000 un 9,6% respecto ó ano anterior, ó contrario da evolución experimentado en 1999, cando descendera un 1,5%. No conxunto do estado, o crecemento da produción eléctrica foi do 7%. O **cadro 3.2.5.** amosa que este crecemento está motivado pola evolución da produción hidroeléctrica, que aumenta un 16,3% para situarse nos 7.909,8 millóns de Kwh., e polo crecemento da produción termoeléctrica (6,7%). Dada esta evolución, o peso relativo da produción bruta de electricidade galega no total español aumentou do 11,4% do ano 1999 ata o 11,6% do ano 2000.

No caso da produción termoeléctrica e hidroeléctrica, os seus pesos relativos no total español no ano 2000 son, respectivamente, do 9,3% e do 24,74%.

O devandito **cadro 3.2.5.** reflicte tamén o predominio en Galicia da produción termoeléctrica fronte á hidroeléctrica. Así, a produción termoeléctrica representou no ano 2000 o 67,9% (68,8% o ano anterior) da produción eléctrica de Galicia, fronte ó 32,1% da produción hidroeléctrica (30,2% en 1999).

A provincia de A Coruña acolle ó 71% da produción eléctrica total galega do ano 2000, seguida de Ourense co 20%. En A Coruña salienta a importancia da produción termoeléctrica –o 97,4% do total da produción termoeléctrica de Galicia–, en tanto que no caso da produción hidroeléctrica, a provincia de Ourense acolle o 60,7% da produción hidroeléctrica galega.

Pola banda da demanda de electricidade, o **cadro 3.2.6.** reflicte que a zona noroeste deman-

CADRO 3.2.8.**Plantas de coxeneración en funcionamento 1999-00 (1)**

	Plantas	1999		2000		00/99
		Potencia nominal (en Kw)	Plantas	Potencia nominal (en Kw)	%	
A Coruña	42	328.789	50	366.182	11,4	
Lugo	6	22.155	11	34.190	54,3	
Ourense	5	25.910	6	32.336	24,8	
Pontevedra	18	72.606	19	75.020	3,3	
Total	71	449.460	86	507.728	13,0	

(1) datos a 31 de decembro de cada ano
Fonte: Consellería de Industria

CADRO 3.2.9.**Tempo de interrupción equivalente á producción instalada 1999-00**

Área	Xaneiro-Outubro 99		Xaneiro-Outubro 00	00/99
		(en minutos)		
Urbana	40,5		32,1	-20,7
Semiurbana	85,3		54,3	-36,3
Rural	179,5		141,5	-21,2
Total	120,1		91,2	-24,1

	Xaneiro-Decembro 99		Xaneiro-Decembro 00	00/99
		(en minutos)		
Urbana	48,8		52,9	8,4
Semiurbana	98,9		138,4	39,9
Rural	245,3		385,4	57,1
Total	158,2		237,1	49,9

Fonte: Unión Fenosa

dou no ano 2000 un total de 26.921 millóns de kWh, un 11,7% máis que o demandado no mesmo período do ano anterior. Comparado coas outras zonas de España, a zona noroeste consume o 15,1% do total estatal, fronte o 14,2% do ano anterior.

Respecto ó consumo eléctrico por comunidades autónomas, Galicia é a sexta comunidade con maior consumo, co 7,5% do consumo total, por detrás de Cataluña (18,9%), Andalucía (13,5%), Madrid (11,4%), a C. Valenciana (9,7%) e o País Vasco (8,2%).

No concernente á distribución da enerxía eléctrica entre vivendas e industrias, o **cadro 3.2.7.** amosa o aumento do consumo de enerxía eléctrica tanto no caso das vivendas (7,4% respecto ó ano anterior) como no caso da industria (2,5%).

Outra forma de obter enerxía eléctrica é a

chamada **coxeneración**, que consiste na transformación da enerxía desprendida nos procesos productivos das propias empresas. En Galicia funcionan un total de 86 plantas de coxeneración (**cadro 3.2.8.**), cunha potencia nominal de 507.728 Kw (un 13% máis que no ano precedente). O maior número de plantas e a produción máis importante corresponde á provincia de A Coruña: en termos porcentuais, as 50 empresas emprazadas nesa provincia aportan o 72,1% do total producido en Galicia.

Un último aspecto a ter en conta á hora da análise da enerxía eléctrica é o referente á sua calidade de subministración medida a través do TIEPI (Tempo de Interrupción Equivalente á Potencia Instalada). O **cadro 3.2.9.** presenta unha separación en dous períodos –xaneiro-outubro e outubro-decembro– para resalta-la incidencia dos temporais que azoutaron Galicia nos últimos meses do ano 2000, e que incidiron en que o resultado do ano 2000 fóra superior ó

CADRO 3.2.10.

Situación das enerxías renovables de Galicia: 1999-00

	1999 (1)			2000 (2)		
	Potencia instalada (MW)	Producción eléctrica (Ktep)	Producción térmica	Potencia instalada (MW)	Producción eléctrica (Ktep)	Producción térmica
Hidráulica	2.759	526	-	2.803	614	-
Minihidráulica	115	32	-	137	43	-
Eólica	487	64	-	617	113	-
Biomasa	40	8	275	33	5	153
Solar	0,1	0,012	-	0,1	-	-
Total	3.401	630	275	3.590	776	153

(1) datos provisionais

(2) datos referidos a 31-12-2000

Fonte: Xunta de Galicia, Instituto Enerxético de Galicia e Libro branco da enerxía de Galicia, setembro 2000

do ano anterior, cando os resultados dos nove primeiros meses do ano reflicten unha importante mellora.

O TIEPI total no ano 2000 ascendeu a 237,1 minutos (158,2 minutos no ano anterior), cando nos nove primeiros meses fóra de 91,2 minutos (120,1 minutos en 1999). No medio rural o TIEPI acadou os 385,4 minutos, fronte ós 138,4 minutos do medio semiurbano ou os 52,9 minutos do medio urbano.

• **Enerxías renovables**

En relación ás enerxías renovables, a potencia instalada no ano 2000 ascendeu a 3.590Mw, un 5,6% máis que a potencia instalada no ano precedente. A produción eléctrica foi de 776 miles de toneladas equivalentes de petróleo (Ktep) e a produción térmica de 153Ktep, mentres que no ano anterior a produción eléctrica foi de 630Ktep e a térmica de 275Ktep.

A enerxía renovable con maior potencia instalada é a **hidráulica**, con 2.803Mw (un 1,6% máis que en 1999), o que representa o 78,1% do total da potencia instalada neste tipo de enerxías e o 43,2% da potencia instalada coa totalidade de fontes de enerxía (6.489Mw). A produción eléctrica foi de 614Ktep, que supón o 79,1% da produción eléctrica xerada polas enerxías renovables.

A potencia instalada das centrais minihidráulicas instaladas en Galicia no ano 2000 foi

de 137Mw (22 máis que no ano anterior), o que representa o 3,8% da potencia instalada na totalidade de enerxías renovables. A achega da enerxía producida nestas centrais ó balance enerxético galego acadou no ano 2000 as 43ktep, fronte ás 32ktep do ano anterior.

No caso da enerxía **eólica**, os datos do **cadro 3.2.10.** reflecten o desenvolvemento desta fonte enerxética nos últimos anos. A potencia instalada en Galicia nos parques eólicos ascendeu a 617Mw, o que supón un crecemento do 26,7% respecto á potencia instalada no ano 1999. Comparado co total da potencia instalada coa totalidade de fontes de enerxía renovable, os parques eólicos acollen o 17,2% da potencia instalada, e o 1,5% da potencia total instalada en Galicia.

En Galicia había a 30 de xulio do 2001 un total de 24 parques eólicos en funcionamento, que xeraban unha potencia de 722,35Mw, sendo os mais importantes os parques eólicos da Serra de Canda e de Paxareiras II, cunha potencia de 64,20Mw e 64,02Mw, respectivamente. Xunto a estes parques en funcionamento, nesa data había un total de 9 parques eólicos en construción, que terán unha potencia instalada de 405,05Mw, salientando os parques de Monte Festeiros e Faladoira, que terán unha potencia de case 100Mw cada un deles.

Finalmente, a **biomasa** aportou unha potencia instalada de 33Mw (sete menos que no ano anterior), unha produción eléctrica de 5ktep e unha produción térmica de 153ktep.

CADRO 3.2.11.*Principais magnitudes económicas de Gas Galicia 1999-00*

	1999	2000
Concellos con concesión administrativas	38	38
Número de usuarios	37.501	57.604
	(millóns de Tm.)	
Vendas de gas		
Mercado doméstico-comercial	203,8	325,7
Mercado industrial	53,1	238,1
	(millóns de pesetas)	
Ingresos por vendas de gas	1.371,1	3.170,9
	(kms)	
Lonxitude de redes		
Rede Media Presión "A"	399,0	582,7
Rede Media Presión "B"	224,5	328,9
	(millóns de pesetas)	
Inmobiliizado Material Bruto	8.844,9	13.343,8
	(persoas)	
Persoal medio	57	65

Fonte: *Gas Galicia***• Gas natural**

O número de clientes e usuarios da rede de gas galega (incluíndo os datos de Gas Galicia sdg S.A. e Gas Natural La Coruña, S.A.) ascendeu a 70.892, dos que o 46,3% (32.799 clientes e usuarios) pertencen á provincia de A Coruña, e un 25,3% (17.934 usuarios) a Pontevedra. Lugo e Ourense acollen a 10.976 e 9.183 clientes e usuarios, respectivamente (o 15,5% e 13%).

En relación á lonxitude da rede de gas galega, esta foi de 653.027 metros, dos que 263.833 metros (40,5%) corresponden á provincia de A Coruña, 182.814 metros (28%) a Pontevedra, e 125.876 metros (19,3%) a Lugo e 79.505 metros (12,2%) a Ourense.

Ó finaliza-lo ano de 2000, o número de municipios con concesión administrativa era de 38 –14 en A Coruña, 2 en Lugo, 4 en Ourense e 18 en Pontevedra– ascendendo o número de usuarios a 57.604. A lonxitude da rede de transporte e distribución de gas natural en Galicia no ano 2000 foi de 582,7 km, dos que 328,9 km corresponden á rede media presión "A" e 253,8km á rede media presión "B" (**cadro 3.2.11.**).

O 57,8% das vendas de gas diríxense ó mercado doméstico comercial, que acolle 325,7

Mtm, dirixíndose o 42,2% restante (238,1 Mtm) ó mercado industrial. No ano 2000, os ingresos por vendas de gas ascenderon a 3.170,9 millóns de pesetas.

• Productos petrolíferos

En relación á oferta de productos petrolíferos, o **cadro 3.2.12.** reflicte o movemento de crus e a obtención de produtos petrolíferos. En relación ós crus descargados, Galicia supón en torno ó 9,1% do total descargado, por diante de Canarias, Murcia e a C. Valenciana.

Os productos petrolíferos obtidos a partir do cru en Galicia representan o 9,5% do total de productos obtidos en España. Predomina a produción de gasóleos, que supón o 37,9% do total de productos obtidos en Galicia, seguido das gasolinás e os fuel óleos, co 21,3% e o 16,1%, respectivamente.

En canto á demanda de productos petrolíferos, o **cadro 3.2.13.** reflicte que o peso relativo do consumo de Galicia no total español é do 6,4%. Destacan, por unha banda, o peso relativo do consumo de gasóleos e fuel óleos, que representan un peso relativo do 8,1% e 6,5%, respectivamente, e por outra, a escasa importancia relativa do consumo do queroseno e dos asfaltos, co 1% e 0,01%, respectivamente. O devan-

CADRO 3.2.12.
Movemento de crus e obtención de produtos petrolíferos nas CC.AA. 2000

	Andalucía	Canarias	Castela - A Mancha	Cataluña	Comunidade Valenciana	Galicia	País Vasco	Murcia	Total España
(en miles de toneladas)									
Crus descargados	15.316	4.139	2.672	8.249	4.838	5.307	8.720	9.229	58.470
Nacionales	-	-	-	219	-	-	3	-	222
Importados	15.316	4.139	2.672	8.030	4.838	5.307	8.717	9.229	58.248
Crus destilados	15.218	4.092	6.993	8.095	4.782	5.256	8.567	3.556	56.559
Productos obtenidos	16.357	4.208	7.143	9.359	4.839	5.807	9.329	4.062	61.104
Gas refinado	434	104	277	85	170	212	262	68	1.612
Butano	302	56	97	156	53	205	78	63	1.010
Propano	145	18	62	39	56	59	85	34	498
Gasolinás	2.274	534	1.084	967	1.162	1.237	1.888	628	9.774
Querosenos	1.389	551	755	794	293	86	180	225	4.273
Gasóleos	5.081	1.153	2.571	2.600	1.853	2.202	3.685	1.449	20.594
Fuel óleos	4.576	1.466	758	1.541	891	934	2.344	924	13.434
Outros	2.156	326	1.539	3.177	361	872	807	671	9.909

Fonte: Ministerio de Industria y Energía

CADRO 3.2.13.
Consumo de productos petrolíferos 1999-00

1999						
	Gasolinás	Gasóleos	Querosenos	Fuel óleos	Asfaltos	Total
(en toneladas métricas)						
A Coruña	170.646	674.761	26.259	378.685	51	1.250.402
Lugo	58.504	313.623	1	30.725	-	402.853
Ourense	59.458	209.008	-	38.106	223	306.795
Pontevedra	157.025	596.621	8.975	102.736	-	865.357
Total	445.633	1.794.013	35.235	550.252	274	2.825.407
Total España	8.138.624	21.588.582	4.059.367	7.587.999	1.189.186	42.563.764
2000						
	Gasolinás	Gasóleos	Querosenos	Fuel óleos	Asfaltos	Total
(en toneladas métricas)						
A Coruña	155.566	683.700	28.792	302.621	-	1.170.679
Lugo	54.528	305.549	-	30.854	-	390.931
Ourense	53.546	214.401	-	22.841	102	290.890
Pontevedra	146.004	599.132	12.149	83.783	-	841.068
Total	409.644	1.802.782	40.941	440.099	102	2.693.568
Total España	7.738.678	22.222.365	4.252.376	6.735.306	1.142.870	42.091.595

Fonte: Asociación Española de Operadores Petrolíferos

dito cadro indica que o consumo de gasóleos representa o 66,9% do total de productos petrolíferos consumidos en Galicia, sendo o consumo de fuel óleo o segundo en importancia co 16,3%

- **Indicadores empresariais**

O sector enerxético estaba composto, segundo o estudio de Ardán, por 118 empresas, que xeraron un VEB a custo de factores de 26.121 millóns de pesetas (o 2,2% do total xerado polas empresas galegas consideradas), sendo

o seu emprego medio de 17 traballadores por empresa. Cómpre salientar que neste subsector industrial non se inclúen empresas como Endesa ou Unión Fenosa, xa que, aínda que teñen unha importancia significativa en Galicia, teñen a súa razón social fóra da comunidade.

O grupo de actividades máis importante dentro deste subsector polo seu VEB a custo de factores é o de produción e distribución de enerxía eléctrica, onde as 42 empresas consideradas xeran un VEB de 11.757,44 millóns de

CADRO 3.2.14.

Complexo electricidade, enerxía e auga 1999: actividades que comprende o grupo

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
(en millóns de pesetas)						
Producción e distribución de enerxía eléctrica	42	36.668,08	11.757,44	7.446,35	106.053,76	12
Distribución de gas, combustible e auga	34	9.729,13	3.384,38	984,17	16.270,60	10
Extracción de hulla e lignito	2	16.248,74	9.769,41	3.073,35	42.180,38	334
Distrib. de carbón, miner., petról e pdtos. petr.	40	21.070,62	1.209,81	162,73	6.915,52	7
Total	118	83.716,57	26.121,04	11.666,60	171.420,26	17
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	1,01%	1,41%	2,24%	3,35%	3,83%	

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.15.

Complexo electricidade, enerxía e auga 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
	(en millóns de pesetas)		%
A Coruña	14.559,96	12.350,26	-15,2
Santiago	2.842,05	3.297,55	16,0
Lugo	3.102,92	2.845,66	-8,3
Boiro	1.048,44	844,48	-19,5
Cee	777,70	732,33	-5,8
Muras	59,93	726,54	-
Ortigueira	605,59	725,52	19,8
Vigo	590,14	560,61	-5,0

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.16.

**Evolución da actividad no complexo electricidade, enerxía e auga 1998-99:
ingresos, custos e resultados**

	1998 (en millóns de pesetas)	%	1999 (en millóns de pesetas)	%	99/98
Ingresos de explotación	69.220,16	100,00	83.716,57	100,00	20,9
Consumo e outros gastos de explotación	41.820,59	60,42	57.595,54	68,80	37,7
Valor engadido bruto a custo dos factores	27.399,57	39,58	26.121,04	31,20	-4,7
Gastos de persoal	10.230,15	14,78	9.756,38	11,65	-4,6
Resultado económico bruto da explotación	17.169,43	24,80	16.364,66	19,55	-4,7
Amortizaciones	5.830,74	8,42	7.245,25	8,65	24,3
Resultado económico neto da explotación	11.338,69	16,38	9.119,40	10,89	-19,6
Resultado financeiro	-1.992,29	-2,88	-1.719,15	-2,05	13,7
Ingresos financeiros	740,80	1,07	871,19	1,04	17,6
Gastos financeiros	2.733,09	3,95	2.590,34	3,09	-5,2
Resultado de actividades ordinarias	9.346,40	13,50	7.400,25	8,84	-20,8
Resultado de actividades extraordinarias	-864,36	-1,25	-732,89	-0,88	15,2
Resultado antes de impostos	8.482,05	12,25	6.667,36	7,96	-21,4
Impostos	2.443,41	3,53	2.097,44	2,51	-14,2
Resultado neto do exercicio	6.038,64	8,72	4.569,92	5,46	-24,3
Cash-flow	11.741,12	16,96	11.666,60	13,94	-0,6

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.17.

Evolución do investimento e do financiamento no complexo electricidade, enerxía e auga 1998-99

	1998		1999		99/98
	(en millóns de pesetas)	%	(en millóns de pesetas)	%	
Activo total	138.643,67	100,00	171.420,26	100,00	23,6
Activo fixo (neto)	100.529,93	72,51	121.027,75	70,60	20,4
Gastos amortizables	1.250,07	0,90	1.840,13	1,07	47,2
Inmovilizado inmaterial	2.547,69	1,84	10.446,03	6,09	310,0
Inmovilizado material	79.518,99	57,35	85.438,54	49,84	7,4
Outro inmovilizado	17.201,17	12,41	23.298,54	13,59	35,4
Outro activo fixo	12,00	0,01	4,50	0,00	-62,5
Circulante neto	38.113,75	27,49	50.392,51	29,40	32,2
Existencias	3.235,53	2,33	3.143,30	1,83	-2,9
Debedores	21.586,02	15,57	31.124,22	18,16	44,2
Tesourería	5.296,61	3,82	4.487,59	2,62	-15,3
Outro activo circulante	7.995,59	5,77	11.637,40	6,79	45,5
Fuentes de financiamento	138.643,67	100,00	171.420,26	100,00	23,6
Financiamento permanente	108.128,26	77,99	133.336,66	77,78	23,3
Fondos propios	53.668,36	38,71	61.035,65	35,61	13,7
Recursos alleos I/p	49.090,07	35,41	66.674,22	38,90	35,8
Ingresos distribuidos en varios exercicios	5.369,83	3,87	5.626,79	3,28	4,8
Acreedores a curto plazo	30.515,41	22,01	38.083,60	22,22	24,8
Fondo de rotación	7.598,34	5,48	12.308,92	7,18	62,0

Fonte: Ardán

pesetas. Séguelle en importancia as dúas empresas pertencentes ó grupo de actividade extracción de hulla e lignito, que xeran un VEB cun valor de 9.769,41 millóns de pesetas. Entre ámbalas dúas actividades acaparan o 82,4% do VEB xerado polas empresas consideradas neste sector.

O principal núcleo de localización das empresas segundo o seu VEB xerado foi A Coruña, con 12.350,3 millóns de pesetas (o 47,3% do subsector enerxético), a pesares de experimentar un descenso no seu VEB xerado do 15,2% respecto ó ano anterior. Séguelle en importancia Santiago, con 3.297,6 millóns de pesetas, un 16% máis que no ano precedente.

Tan só 3 dos oito municipios con maior VEB xerado dentro do sector enerxético (**cadro 3.2.15.**) experimentaron un crecemento da devandita variable, salientando o caso de Muras, que presenta en 1999 un VEB total de 726,5 millóns de pesetas, fronte ós 59,9 millóns de pesetas do ano anterior.

A conta de explotación agregada das 118 empresas do subsector enerxético, **cadro**

3.2.16., amosa que no ano 1999 rexistrouse un descenso do seu resultado neto do exercicio do 24,3% para situarse nos 4.569,9 millóns de pesetas. Asemade, amosa que o resultado antes de impostos descendeu un 21,4%, situándose nos 6.667,4 millóns de pesetas, e que o resultado de actividades ordinarias caeu un 20,8% ata os 7.400,3 millóns de pesetas.

No ano 1999 prodúcese un descenso unha caída do VEB a custo de factores do 4,7% respecto ó ano precedente, polo que dado o crecemento dos ingresos de explotación, o peso relativo do VEB descende dende o 39,6% de 1998 ata o 31,2% do ano 1999. Asemade, o devandito cadro reflicte un descenso dos gastos financeiros (-5,2%), e dos gastos de persoal (-4,6%).

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.17**, amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 24,4% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 12.308,9 millóns de pesetas, un 62% superior ó existente o ano anterior. O 75,6% restante está financiado polos acreedores a curto plazo. No concernente ás fontes de

CADRO 3.2.18.**Complexo electricidade, enerxía e auga 1998-99: estudio económico-financeiro****Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación**

Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	7,34	10,22	28,45	24,18	6,70	15,92	3,33	3,25	0,77	0,93	6,71
1998	1,38	11,50	28,64	23,97	8,02	16,24	5,65	3,25	1,04	1,08	6,63
											3,17

Rendibilidade e magnitudes asociadas

Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	6,09	6,67	4,91	3,50	1,48	1,88	13,88	18,11	1,71	2,24	1,65
1998	9,21	6,48	6,06	3,47	1,48	1,84	20,11	16,77	2,07	2,53	1,67
											2,56

Fonte: Ardán

financiamento, o 77,8% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 13,7% respecto ó ano anterior, suponen o 35,6% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 35,8%, cun peso relativo do 38,9% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 171.420,3 millóns de pesetas, un 23,6% superior ó valor de 1998, dos que 121.027,8 millóns de pesetas corresponden ó activo fixo neto (un 20,4% superior respecto ó ano anterior). Os 50.392,5 millóns de pesetas restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 32,2% en relación a 1998.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro 3.2.18.** reflicte unha importante aceleración no ritmo de crecemento dos ingresos (1,4% en 1998 e 7,3% en 1999), un lixeiro descenso respecto ós ingresos do VEB, un descenso do peso relativo dos gastos de persoal e unha reducción da carga financeira. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é 2,9 puntos porcentuais inferior, ó contrario do que acontece coa evolu-

ción do VEB sobre os ingresos, que é 4,3 puntos porcentuais superior.

As rendibilidades económica e financeira antes de impostos descenden no ano 1999. A primeira por mor da evolución seguida pola marxe de actividade, e a segunda pola evolución seguida pola rendibilidade económica, xa que o custo da débeda descende neste ano.

Bens intermedios

Tendo en conta os criterios de selección considerados polo Ardán, o subsector industrial de bens de intermedios, composto polos subsectores de minerais non metálicos, productos químicos e derivados e a industria auxiliar, comprende un total de 637 empresas, o que representa o 6% do total das empresas consideradas. En conxunto, estas empresas xeraron un VEB a custo de factores de 99.605,7 millóns de pesetas en 1999, o 8,5% do VEB total xerado polas empresas galegas consideradas, sendo o seu emprego medio de 27 traballadores por empresa segundo os datos por elas mesmas facilitados.

Atendendo ós tres grandes subsectores que comprende o grupo, o máis importante, segundo

CADRO 3.2.19.

Sector de bens intermedios 1999: actividades que comprende o grupo

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
(en millóns de pesetas)						
Minerais non metálicos	172	81.292,80	31.983,77	10.631,21	94.849,31	35
Productos químicos e derivados	173	158.671,66	22.860,30	5.130,17	81.569,27	21
Industria auxiliar	292	205.627,07	44.761,59	15.011,16	146.713,12	26
Total	637	445.591,53	99.605,65	30.772,55	323.131,69	27
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	6,03%	7,52%	8,54%	8,85%	7,21%	

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.20.

Sector de bens intermedios 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
(en millóns de pesetas)			
O Porriño	13.195,42	15.048,29	14,0
Narón	9.819,52	12.362,02	25,9
Vigo	8.479,35	8.870,68	4,6
Carballo	5.686,49	6.592,01	15,9
Barco de Valdeorras	5.633,35	5.542,67	-1,6
A Coruña	5.025,37	5.198,81	3,5
Arteixo	3.383,13	4.100,95	21,2
Padrón	2.373,13	3.037,47	28,0

Fonte: Ardán

as variables consideradas no **cadro 3.2.19.**, é o da industria auxiliar, que acolle un total de 292 empresas (o 45,8% das empresas de bens intermedios) e que xeran o 46,1% do total dos ingresos de explotación e o 44,9% do valor engadido bruto a custo de factores do subsector industrial bens intermedios.

O Porriño e Narón son os principais núcleos de localización das empresas segundo o VEB xerado, con 15.048,3 millóns de pesetas e 12.362 millóns de pesetas, respectivamente. Este VEB xerado nestes municipios representa, en conxunto, o 27,5% do VEB xerado polas empresas englobadas no subsector industrial de bens intermedios.

A conta de explotación agregada das empresas deste subsector, **cadro 3.2.21.**, amosa que no ano 1999 presentaron un crecemento do seu resultado neto do exercicio e do resultado antes de impostos lixeiramente superior ó 5%, acadando, en termos absolutos, 18.278,6 e 26.649,2 millóns de pesetas, respectivamente. O

resultado de actividades ordinarias medrou un 7,1% para acada-los 25.885,9 millóns de pesetas.

O crecemento do VEB no ano 1999 foi do 12,5%, 3,4 puntos menos que o que o fan os ingresos de explotación, polo que o peso relativo do VEB descende dende o 23% de 1998 ata o 22,4% do ano 1999. Asemade, o devandito cadro reflicte un descenso do resultado financeiro (-3,5%), xa que os ingresos financeiros redúcense un 16,2% e os gastos caen un 4,6% respecto ó ano anterior.

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.22.**, amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 21,8% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 42.913,9 millóns de pesetas, un 6% inferior ó existente o ano anterior. O 78,2% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 52,3% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que

CADRO 3.2.21.**Evolución da actividade no sector de bens intermedios 1998-99:
ingresos, custos e resultados**

	1998		1999		99/98
	(en millones de pesetas)	%	(en millones de pesetas)	%	
Ingresos de explotación	384.482,05	100,00	445.591,53	100,00	15,9
Consumo e outros gastos de explotación	295.972,16	76,98	345.985,88	77,65	16,9
Valor engadido bruto a custo dos factores	88.509,89	23,02	99.605,65	22,35	12,5
Gastos de persoal	48.433,12	12,60	56.051,52	12,58	15,7
Resultado económico bruto da explotación	40.076,77	10,42	43.554,13	9,77	8,7
Amortizácións	12.242,92	3,18	13.878,72	3,11	13,4
Resultado económico neto da explotación	27.833,85	7,24	29.675,41	6,66	6,6
Resultado financeiro	- 3.661,78	-0,95	- 3.789,56	-0,85	-3,5
Ingresos financeiros	2.555,02	0,66	2.141,92	0,48	-16,2
Gastos financeiros	6.216,79	1,62	5.931,49	1,33	-4,6
Resultado de actividades ordinarias	24.172,08	6,29	25.885,85	5,81	7,1
Resultado de actividades extraordinarias	1.135,28	0,30	763,39	0,17	-32,8
Resultado antes de impostos	25.307,35	6,58	26.649,24	5,98	5,3
Impostos	7.936,83	2,06	8.370,62	1,88	5,5
Resultado neto do exercicio	17.370,52	4,52	18.278,62	4,10	5,2
Cash-flow	28.422,09	7,39	30.772,55	6,91	8,3

Fonte: Ardán

crecen un 12,1% respecto ó ano anterior, suponen o 42,3% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 15,6%, cun peso relativo do 8,8% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 323.131,7 millóns de pesetas, un 17,4% superior ó valor de 1998, dos que 126.119 millóns de pesetas corresponden ó activo fixo neto (un 22% superior respecto ó ano anterior). Os 197.012,7 millóns de pesetas restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 14,7% en relación a 1998.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro 3.2.23.** reflicte unha desaceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, unha caída respecto ós ingresos do VEB e do peso relativo dos gastos de persoal e unha redución da carga financeira. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é lixeiramente inferior (0,3 puntos porcentuais), ó contrario do acontecido no caso da evolución do VEB sobre os ingresos que é 2,7 puntos porcentuais superior.

As rendibilidades económica, 7,47%, e financeira antes de impostos, 18,29%, descenden no ano 1999. A primeira, por mor da evolu-

ción seguida pola marxe de actividade e da rotación de activos, e a segunda pola evolución seguida pola rendibilidade económica e a redución do custo da débeda. A pesares destes descensos, o devandito **cadro 3.2.23.** amosa que as rendibilidades económica e financeira son superiores ás rexistradas polas 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán, consideradas no seu conxunto.

Dentro destas industrias salienta a importancia da industria extractiva (capítulo 68, manufacturas de pedra, xeso, cemento, amianto, mica ou materias análogas) para a economía galega. Este capítulo se converte no cuarto capítulo exportador de Galicia, cun importe de 52.500 millóns de pesetas no ano 2000 (o 3,8% do total das exportacións galegas e o 32,9% do total das exportacións de semimanufacturas). Atendendo á desagregación por provincias, destaca por riba de todas a provincia de Ourense que aporta o 58,8% do total das exportacións do capítulo 68.

Segundo o criterio de selección de empresas de Ardán, esta industria (lousa, granito e outros minerais non metálicos) estaría composta por 172 empresas (1,6% do total de empresas consideradas) que producen o 2,7% do VEB a custo de factores (31.983,8 millóns de pesetas). En Galicia pódense distinguir dúas grandes

CADRO 3.2.22.

**Evolución do investimento e do financiamento
no sector de bens intermedios 1998-99**

	1998 (en millones de pesetas)	%	1999 (en millones de pesetas)	%	99/98
Activo total	275.155,48	100,00	323.131,69	100,00	17,4
Activo fixo (neto)	103.351,64	37,56	126.119,01	39,03	22,0
Gastos amortizables	1.123,73	0,41	1.175,13	0,36	4,6
Inmovilizado inmaterial	7.286,37	2,65	7.768,84	2,40	6,6
Inmovilizado material	80.168,82	29,14	89.088,43	27,57	11,1
Outro inmovilizado	14.547,33	5,29	27.939,19	8,65	92,1
Outro activo fixo	225,38	0,08	147,42	0,05	-34,6
Circulante neto	171.803,85	62,44	197.012,68	60,97	14,7
Existencias	44.698,14	16,24	51.761,33	16,02	15,8
Debedores	94.244,33	34,25	110.417,71	34,17	17,2
Tesourería	15.453,81	5,62	15.583,31	4,82	0,8
Outro activo circulante	17.407,57	6,33	19.250,33	5,96	10,6
Fontes de financiamento	275.155,48	100,00	323.131,69	100,00	17,4
Financiamento permanente	149.015,48	54,16	169.032,93	52,31	13,4
Fondos propios	121.792,14	44,26	136.526,43	42,25	12,1
Recursos alleos I/p	24.524,74	8,91	28.360,56	8,78	15,6
Ingresos distribuidos en varios exercicios	2.698,60	0,98	4.145,94	1,28	53,6
Acreedores a curto plazo	126.140,00	45,84	154.098,76	47,69	22,2
Fondo de rotación	45.663,84	16,60	42.913,92	13,28	-6,0

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.23.

Sector de bens intermedios 1998-99: estudio económico-financeiro

Indicadores do nivel de actividadade e resultados sobre ingresos de explotación

Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	9,89	10,22	26,88	24,18	17,07	15,92	4,25	3,25	1,20	0,93	5,07
1998	13,20	11,50	27,30	23,97	17,34	16,24	4,46	3,25	1,43	1,08	4,69

Rendibilidade e magnitudes asociadas

Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	7,47	6,67	4,39	3,50	1,61	1,88	18,29	18,11	2,49	2,24	2,18
1998	7,62	6,48	4,69	3,47	1,64	1,84	18,75	16,77	2,84	2,53	2,31

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.24.**Sector de bens de equipamento 1999: actividades que comprende o grupo**

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
(en millóns de pesetas)						
Maquinaria e equipamento	732	281.924,07	59.857,74	14.618,76	186.298,77	17
Automoción	426	1.097.108,75	138.407,26	45.896,48	396.676,58	51
Naval	109	119.302,56	28.948,93	2.762,30	108.362,82	66
Total	1.267	1.498.335,38	227.213,92	63.277,53	691.338,17	33
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	11,98%	25,30%	19,47%	18,19%	15,43%	

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.25.**Sector de bens de equipamento 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB**

Núcleos	1998	1999	99/98
	(en millóns de pesetas)		%
Vigo	117.069,17	132.730,42	13,4
A Coruña	18.585,46	19.964,22	7,4
Santiago	9.501,41	10.430,44	9,8
O Porriño	6.888,21	8.230,57	19,5
Ferrol	5.074,38	6.164,50	21,5
San Cibrao das Viñas	4.812,58	5.382,62	11,8
Fene	3.440,12	5.281,98	53,5
Lugo	2.873,57	3.286,05	14,4

Fonte: Ardán

zonas de xeración do VEB: por unha banda, a parte oriental da provincia de Ourense (Carballeda e Barco de Valdeorras) e o sur da provincia de Lugo (Quiroga), que estarían xerando o 42,3% do VEB total do subsector, e pola outra banda, o sur da provincia de Pontevedra, onde Vigo e O Porriño producen o 17,4% do VEB xerado por esta actividade en Galicia.

Bens de equipamento

A análise da industria de bens de equipamento baséase na información facilitada polo Ardán, o *cluster* de empresas de automoción (Ceaga) e mailo IGE.

Segundo os criterios de selección seguidos polo Ardán, o subsector industrial de bens de equipamento, composto polos subsectores de maquinaria e equipo, automoción e o subsector naval, comprende un total de 1.267 empresas, o que representa o 12% do total das empresas consideradas. En conxunto, estas empresas xeraron un VEB a custo de factores de 227.213,9 millóns de pesetas en 1999, o 19,5% do VEB total xerado polas empresas galegas consideradas, sendo

o seu emprego medio de 33 traballadores por empresa segundo os datos por elas mesmas facilitados.

Atendendo ós distintos subsectores que comprende esta industria, reflectidos no **Cadro 3.2.24.**, o subsector maquinaria e equipamento é o que acolle o maior número de empresas, con 732 empresas (o 57,8% das empresas de bens de equipamento), sendo o subsector da automoción o máis importante en canto ó VEB a custo de factores (138.407,3 millóns de pesetas) e ós ingresos de explotación (1.097.108,8 millóns de pesetas), que representan, respectivamente, o 60,9% e 73,2% do total xerado neste subsector.

Por mor da importancia do sector da automoción, Vigo é o principal núcleo de localización das empresas segundo o VEB xerado polas mesmas, con 132.730,4 millóns de pesetas. Este VEB xerado representa o 58,4% do VEB xerado polas empresas englobadas no subsector industrial bens intermedios.

A conta de explotación agregada das empresas deste subsector amosan que no ano

CADRO 3.2.26.

**Evolución da actividade no sector de bens de equipamento 1998-99:
ingresos, custos e resultados**

	1998		1999		99/98
	(en millóns de pesetas)	%	(en millóns de pesetas)	%	
Ingresos de explotación	1.294.461,95	100,00	1.498.335,38	100,00	15,7
Consumo e outros gastos de explotación	1.094.976,42	84,59	1.271.121,46	84,84	16,1
Valor engadido bruto a custo dos factores	199.485,54	15,41	227.213,92	15,16	13,9
Gastos de persoal	130.028,27	10,04	145.962,51	9,74	12,3
Resultado económico bruto da explotación	69.457,27	5,37	81.251,41	5,42	17,0
Amortizaciones	34.916,34	2,70	35.983,35	2,40	3,1
Resultado económico neto da explotación	34.540,93	2,67	45.268,06	3,02	31,1
Resultado financeiro	-4047,10	-0,31	-4351,74	-0,29	-7,5
Ingresos financieros	5.316,01	0,41	5.262,76	0,35	-1,0
Gastos financieros	9.363,11	0,72	9.614,50	0,64	2,7
Resultado de actividades ordinarias	30.493,83	2,36	40.916,32	2,73	34,2
Resultado de actividades extraordinarias	-3309,57	-0,26	3.053,90	0,20	-
Resultado antes de impuestos	27.184,25	2,10	43.970,22	2,93	61,7
Impostos	9.427,95	0,73	15.329,27	1,02	62,6
Resultado neto do exercicio	17.756,30	1,37	28.640,95	1,91	61,3
Cash-flow	53.504,27	4,13	63.277,53	4,22	18,3

Fonte: Ardán

1999 experimentouse un crecemento do seu resultado neto do exercicio e do resultado antes de impostos por riba do 60%, acadando, en termos absolutos, os 28.641 e 43.970,2 millóns de pesetas, respectivamente. O resultado de actividades ordinarias medrou un 34,2% para acadados 40.916,3 millóns.

O crecemento do VEB no ano 1999 foi do 13,9%, 1,8 puntos menos que o que o fan os ingresos de explotación, polo que o peso relativo do VEB descendé dende o 15,4% de 1998 ata o 15,2% do ano 1999. Asemade, o devandito cadre reflicte un descenso do resultado financeiro (-7,5%), xa que os ingresos financeiros descendén un 1% e os gastos medran un 2,7% respecto ó ano anterior.

No estudo do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.27.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 19,8% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 100.978,6 millóns de pesetas, un 15,1% inferior ó existente o ano anterior. O 80,2% restante está finanziado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 40,8% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 10,5% respecto ó ano anterior, supoñen o 31,8%

do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 7,5%, cun peso relativo do 8,1% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 691.338,2 millóns de pesetas, un 12,7% superior ó valor de 1998, dos que 180.930,6 millóns de pesetas corresponden ó activo fixo neto (un 6,8% superior respecto ó ano anterior). Os 510.407,6 millóns de pesetas restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 15% en relación a 1998.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro 3.2.28.** reflicte unha desaceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un lixeiro aumento respecto ós ingresos do VEB, e unha caída do peso relativo dos gastos de persoal e da carga financeira. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é 1,6 puntos porcentuais superior, ó contrario do acontecido no caso da evolución do VEB sobre os ingresos que é 8,2 puntos porcentuais inferior.

A rendibilidade económica descende no ano 1999 para situarse no 6,75%, en tanto que a rendibilidade financeira antes de impostos aumenta influenciada pola reducción do custo

CADRO 3.2.27.

**Evolución do investimento e do financiamento
no sector de bens de equipamento 1998-99**

	1998		1999		99/98
	(en millones de pesetas)	%	(en millones de pesetas)	%	
Activo total	613.429,36	100,00	691.338,17	100,00	12,7
Activo fixo (neto)	169.459,82	27,62	180.930,56	26,17	6,8
Gastos amortizables	2.064,60	0,34	2.135,53	0,31	3,4
Inmovilizado inmaterial	6.701,28	1,09	7.383,99	1,07	10,2
Inmovilizado material	147.509,96	24,05	156.221,29	22,60	5,9
Outro inmovilizado	13.024,40	2,12	15.044,20	2,18	15,5
Outro activo fixo	159,57	0,03	145,55	0,02	-8,8
Circulante neto	443.969,54	72,38	510.407,62	73,83	15,0
Existencias	158.637,98	25,86	155.473,71	22,49	-2,0
Debedores	214.963,89	35,04	245.080,73	35,45	14,0
Tesorería	20.741,97	3,38	24.730,05	3,58	19,2
Outro activo circulante	49.625,71	8,09	85.123,13	12,31	71,5
Fontes de financiamento	613.429,36	100,00	691.338,17	100,00	12,7
Financiamento permanente	257.210,80	41,93	281.909,19	40,78	9,6
Fondos propios	199.124,96	32,46	220.101,91	31,84	10,5
Recursos alleos I/p	52.259,61	8,52	56.171,37	8,13	7,5
Ingresos distribuidos en varios exercicios	5.826,23	0,95	5.635,91	0,82	-3,3
Acreedores a curto plazo	356.218,56	58,07	409.428,98	59,22	14,9
Fondo de rotación	87.750,98	14,30	100.978,63	14,61	15,1

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.28.

Sector de bens de equipamento 1998-99: estudio económico-financeiro

Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
Empresado sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	11,82	10,22	15,97	24,18	10,95	15,92	3,05	3,25	0,86	0,93	2,52
1998	14,37	11,50	15,89	23,97	11,22	16,24	3,06	3,25	1,04	1,08	2,38
3,45											

Rendibilidade e magnitudes asociadas

Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamiento	
Empresado sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresado sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	6,75	6,67	3,16	3,50	2,05	1,88	19,71	18,11	2,13	2,24	2,67
1998	6,83	6,48	3,15	3,47	2,05	1,84	19,38	16,77	2,38	2,53	2,70
2,45											
2,56											

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.29.

Complexo da automoción 1999: actividades que comprende o grupo

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
(en millóns de pesetas)						
Automoción e compoñentes	30	806.588,63	109.802,77	40.009,86	293.774,94	472
Venda de vehículos, repuestos e accesorios	396	290.520,13	28.604,48	5.886,62	102.901,64	18
Total	426	1.097.108,75	138.407,26	45.896,48	396.676,58	51
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	4,03%	18,53%	11,86%	13,19%	8,85%	

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.30.

Complexo da automoción 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
(en millóns de pesetas)			
Vigo	95.946,16	109.862,88	14,5
Santiago	4.549,63	4.842,51	6,4
A Coruña	3.779,51	4.347,93	15,0
Porriño	2.605,50	3.368,05	29,3
Lugo	2.117,65	2.371,25	12,0
Oleiros	1.262,28	1.476,69	17,0
Ourense	1.385,16	1.439,16	3,9
San Cibrao das Viñas	1.135,22	1.304,78	14,9

Fonte: Ardán

da débeda. Tal e como reflicte o devandito **cadro 3.2.28.**, as rendibilidades económica e financeira son superiores ás rexistradas polas 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán, consideradas no seu conxunto.

• Automoción

A produción total de vehículos automóbiles en Galicia aumentou no ano 2000 un 31,5% respecto ó ano precedente, para situarse nos 437.349 vehículos no último ano, fronte ós 322.517 de 1999.

No ano 2000, o *cluster* de empresas de automoción de Galicia estaba formado por 51 empresas (46 no ano anterior), cunha facturación de 219.000 millóns de pesetas fronte ós 182.000 millóns de pesetas do ano 1999. Estas empresas empregaban un total de 8.200 traballadores, mil máis que os empregados no exercicio anterior.

Como reflicte o **cadro 3.2.29.**, e tendo en conta os criterios de selección seguidos polo Ardán, o subsector da automoción estaba com-

posto por 426 empresas, o que representa o 4% do total das empresas consideradas. En conxunto, estas empresas xeraron un VEB a custo de factores de 138.407,3 millóns de pesetas en 1999, o 11,9% do VEB total xerado polas empresas galegas consideradas, sendo o seu emprego medio de 51 traballadores por empresa segundo os datos por elas mesmas facilitados.

Atendendo ós dous subsectores que comprende esta industria, reflectidos no devandito **cadro 3.2.29.**, o subsector venda de vehículos, repuestos e accesorios é o que acolle o maior número de empresas, con 396 empresas (o 93% das empresas de automoción), aínda que as 30 empresas pertencentes ó grupo de actividades automoción e compoñentes xeran o 79,3% do VEB total a custo de factores deste subsector (109.802,8 millóns de pesetas) e o 73,5% dos ingresos de explotación (806.588,6 millóns de pesetas).

Por mor da importancia do sector da automoción, Vigo é o principal núcleo de localización das empresas segundo o VEB xerado por elas mesmas, con 109.862,9 millóns de pesetas.

CADRO 3.2.31.**Evolución da actividad no complexo da automoción 1998-99:
ingresos, custos e resultados**

	1998		1999		99/98
	(en millóns de pesetas)	%	(en millóns de pesetas)	%	
Ingresos de explotación	956.515,82	100,00	1.097.108,75	100,00	14,7
Consumo e outros gastos de explotación	835.765,26	87,38	958.701,50	87,38	14,7
Valor engadido bruto a custo dos factores	120.750,57	12,62	138.407,26	12,62	14,6
Gastos de persoal	71.538,64	7,48	82.404,62	7,51	15,2
Resultado económico bruto da explotación	49.211,93	5,14	56.002,64	5,10	13,8
Amortizacions	31.103,33	3,25	28.738,08	2,62	-7,6
Resultado económico neto da explotación	18.108,60	1,89	27.264,56	2,49	50,6
Resultado financeiro	-353,98	-0,04	-293,81	-0,03	17,0
Ingresos financeiros	2.944,65	0,31	3.670,28	0,33	24,6
Gastos financeiros	3.298,63	0,34	3.964,10	0,36	20,2
Resultado de actividades ordinarias	17.754,62	1,86	26.970,74	2,46	51,9
Resultado de actividades extraordinarias	-1.237,40	-0,13	794,35	0,07	-
Resultado antes de impostos	16.517,23	1,73	27.765,10	2,53	68,1
Impostos	5.513,91	0,58	9.696,44	0,88	75,9
Resultado neto do exercicio	11.003,31	1,15	18.068,65	1,65	64,2
Cash-flow	40.756,94	4,26	45.896,48	4,18	12,6

Fonte: Ardán

Este VEB xerado representa o 79,4% do VEB xerado polas empresas englobadas no subsector da industria de automoción.

A conta de explotación agregada das empresas deste subsector amosa que no ano 1999 experimentouse un crecemento do seu resultado neto do exercicio e do resultado antes de impostos por riba do 60%, acadando, en termos absolutos, 18.068,7 e 27.765,1 millóns de pesetas, respectivamente. O resultado de actividades ordinarias medrou por riba do 50% para acadar os 26.970,7 millóns de pesetas (**cadro 3.2.31.**).

O VEB e os ingresos de explotación manteñen un crecemento similar no ano 1999 (14,6% e 14,7%) polo que a importancia relativa do VEB mantense no ano 1999 no 12,62%.

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.32.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 21,3% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 61.242,3 millóns de pesetas, un 38% superior ó existente o ano anterior. O 78,7% restante está finanziado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 42,8% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que

crecen un 12,8% respecto ó ano anterior, suponen o 36,4% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 40,3%, cun peso relativo do 6% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 396.676,6 millóns de pesetas, un 18,9% superior ó valor de 1998, dos que 108.683,3 millóns de pesetas corresponden ó activo fixo neto (un 6,4% superior respecto ó ano anterior). Os 287.993,2 millóns de pesetas restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 24,4% en relación a 1998.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro 3.2.33.** reflecte unha desaceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un aumento respecto ós ingresos do VEB, e unha caída da carga financeira, permanecendo praticamente constante o peso relativo dos gastos de persoal. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico é 1,8 puntos porcentuais superior, ó contrario do acontecido no caso da evolución do VEB sobre os ingresos, que é 12,2 puntos porcentuais inferior.

A rendibilidade económica aumenta no ano 1999 para situarse no 6,27%, por mor da evolu-

CADRO 3.2.32.

Evolución do investimento e do financiamento no complexo da automoción 1998-99

	1998		1999		99/98
	(en millones de pesetas)	%	(en millones de pesetas)	%	
Activo total	333.629,34	100,00	396.676,58	100,00	18,9
Activo fixo (neto)	102.181,19	30,63	108.683,33	27,40	6,4
Gastos amortizables	390,58	0,12	349,11	0,09	-10,6
Inmovilizado inmaterial	1.481,25	0,44	1.800,14	0,45	21,5
Inmovilizado material	94.070,96	28,20	99.359,09	25,05	5,6
Outro inmovilizado	6.196,32	1,86	7.133,71	1,80	15,1
Outro activo fixo	42,08	0,01	41,28	0,01	-1,9
Circulante neto	231.448,15	69,37	287.993,24	72,60	24,4
Existencias	82.922,77	24,85	78.873,24	19,88	-4,9
Debedores	120.374,42	36,08	133.511,22	33,66	10,9
Tesorería	6.900,44	2,07	9.000,99	2,27	30,4
Outro activo circulante	21.250,52	6,37	66.607,80	16,79	213,4
Fuentes de financiamento	333.629,34	100,00	396.676,58	100,00	18,9
Financiamento permanente	146.572,81	43,93	169.925,66	42,84	15,9
Fondos propios	128.129,29	38,40	144.478,54	36,42	12,8
Recursos alleos I/p	16.988,91	5,09	23.828,51	6,01	40,3
Ingresos distribuidos en varios exercicios	1.454,61	0,44	1.618,61	0,41	11,3
Acreedores a curto plazo	187.056,53	56,07	226.750,91	57,16	21,2
Fondo de rotación	44.391,62	13,31	61.242,33	15,44	38,0

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.33.

Complexo da automoción 1998-99:

Indicadores do nivel de actividad e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%												
1999	12,04	10,22	12,01	24,18	8,43	15,92	2,43	3,25	0,74	0,93	1,99	3,45
1998	14,09	11,50	11,59	23,97	8,45	16,24	2,23	3,25	0,89	1,08	1,70	3,17

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%												
1999	6,27	6,67	2,48	3,50	2,46	1,88	19,69	18,11	2,07	2,24	2,84	2,45
1998	6,03	6,48	2,30	3,47	2,46	1,84	17,97	16,77	2,37	2,53	3,00	2,56

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.34.**Construcción naval 1999-00**

	Novos contratos				Carteira de pedimentos			
	Exportación		Total	arqueo	Exportación		Total	arqueo
	barcos	arqueo (1)	barcos	arqueo	barcos	arqueo	barcos	arqueo
1999	4	4.115	9	47.730	59	411.013	81	491.610
2000 (2)	1	3.007	15	10.914	25	100.605	63	246.421
				%				
00/99 (2)	-66,7	206,8	114,3	-67,6	-44,4	-70,0	1,6	-34,0

(1) en Gross Tonnage, equivalente a 1016,041kg

(2) Ata o terceiro trimestre

Fonte: IGE

CADRO 3.2.35.**Sector naval 1999: actividades que comprende o grupo**

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
						(en millones de pesetas)
Construcción e reparación de buques	97	114.976,98	28.147,26	2.670,14	106.234,32	71
Construcción, reparación e venda de embarcacións menores	12	4.325,58	801,66	92,16	2.128,51	26
Total	109	119.302,56	28.948,93	2.762,30	108.362,82	66
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	1,03%	2,01%	2,48%	0,79%	2,42%	

Fonte: Ardán

ción da marxe de actividade, dado que a rotación de activos permanece constante. Pola contra a rendibilidade financeira antes de impostos desciende ata o 19,69%. Tal e como reflicte o devandito **cadro 3.2.33.** a rendibilidade económica é inferior á rexistrada polo total das 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán, mentres que a rendibilidade financeira das empresas deste subsector é superior á galega.

- **Naval**

Trala creación do *cluster* do naval no ano 1999, este está formado no ano 2000 por un total de 96 empresas, que presentan unha facturación duns 130.000 millóns de pesetas (783 millóns de euros) e que acollen a máis de 10.000 traballadores.

O **cadro 3.2.34.** reflicte a situación da construcción naval en Galicia no terceiro trimestre do ano 2000, e nel pódese observar un crecemento, respecto ó mesmo período do ano anterior, tanto no caso dos novos contratos como no que á carteira de pedimentos se refire. Do total

dos barcos que componen a carteira de pedimentos (63), o 40% dos mesmos (25 barcos) corresponden a pedimentos para a exportación, mentres que no caso dos novos contratos, tan só un dos 15 contratos corresponden a contratos para o exterior.

Como reflicte o **cadro 3.2.35.**, segundo o criterio de selección de empresas seguido por Ardán o subsector do naval estaba composto por 109 empresas (non se inclúe Bazán), o 1% das empresas consideradas, que xeraban o 2,5% do VEB total das empresas galegas (28.948,9 millóns de pesetas), e tiñan uns ingresos de explotación de 119.302,6 millóns de pesetas (o 2% dos ingresos totais das empresas analizadas).

O subsector estaba composto por dous grandes grupos de actividade: o da construcción e reparación de buques, con 97 empresas, e que acolle o 96,4% dos ingresos de explotación e o 97,2% do VEB xerado pola industria naval, e o grupo de actividades da construcción, reparación, e venda de embarcacións menores, con 12 empresas.

CADRO 3.2.36.

Sector naval 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
	(en millóns de pesetas)		%
Vigo	11.992,79	13.050,25	8,8
Fene	3.136,00	4.943,00	57,6
Ferrol	3.369,42	4.287,92	27,3
A Coruña	960,10	1.097,43	14,3
Moaña	928,99	1.004,23	8,1
Marín	682,21	600,31	-12,0
Redondela	392,96	528,50	34,5
Gondomar	500,00	493,82	-1,2

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.37.

Evolución da actividade no sector naval 1998-99: ingresos, custos e resultados

	1998			1999		
	(en millóns de pesetas)	%		(en millóns de pesetas)	%	%
Ingresos de explotación	90.949,77	100,00	119.302,56	100,00	31,2	
Consumo e outros gastos de explotación	66.469,46	73,08	90.353,63	75,73	35,9	
Valor engadido bruto a custo dos factores	24.480,31	26,92	28.948,93	24,27	18,3	
Gastos de persoal	24.081,77	26,48	24.765,41	20,76	2,8	
Resultado económico bruto da explotación	398,54	0,44	4.183,52	3,51	949,7	
Amortizaciones	-588,40	-0,65	1.553,69	1,30	364,1	
Resultado económico neto da explotación	986,94	1,09	2.629,82	2,20	166,5	
Resultado financeiro	-1.645,26	-1,81	-1.979,22	-1,66	-20,3	
Ingresos financeiros	1.133,63	1,25	513,73	0,43	-54,7	
Gastos financeiros	2.778,89	3,06	2.492,95	2,09	-10,3	
Resultado de actividades ordinarias	-658,32	-0,72	650,60	0,55	198,8	
Resultado de actividades extraordinarias	-2.214,04	-2,43	693,69	0,58	131,3	
Resultado antes de impuestos	-2.872,35	-3,16	1.344,29	1,13	146,8	
Impostos	-647,53	-0,71	711,61	0,60	209,9	
Resultado neto do exercicio	-2.224,83	-2,45	632,68	0,53	128,4	
Cash-flow	-343,19	-0,38	2.762,30	2,32	904,9	

Fonte: Ardán

Vigo é o principal núcleo de localización das empresas segundo o VEB xerado por elas mesmas, con 13.050,3 millóns de pesetas. Séguenlle en importancia Fene, con 4.943 millóns de pesetas, e Ferrol, con 4.287,9 millóns de pesetas. En 1999 o VEB xerado por estes tres municipios representa o 77% do VEB xerado polas empresas englobadas no subsector da industria naval, fronte ó 75,6% do ano anterior (**cadro 3.2.36.**).

A conta de explotación agregada das empresas deste subsector amosa o ano 1999 foi un bo ano para as empresas deste subsector. Por unha banda, o seu resultado neto do exercicio e o resultado de actividades ordinarias acadan valores absolutos positivos (632,7 e 650,6 millóns de pesetas, respectivamente) ó contrario

do acontecido no ano precedente (-2.224,8 e -658,6 millóns de pesetas, respectivamente). Pola outra, os ingresos de explotación experimenta un crecemento no ano 1999 do 31,2%, e o VEB medra un 18,3% respecto ó ano anterior.

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.38.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 7,8% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 6.351 millóns de pesetas, un 46,7% inferior ó existente o ano anterior. O 82,2% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 30,5% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 1,9% respecto ó ano anterior, supoñen

CADRO 3.2.38.

Evolución do investimento e do financiamento no sector naval 1998-99

	1998		1999		99/98
	(en millones de pesetas)	%	(en millones de pesetas)	%	
Activo total	112.659,37	100,00	108.362,82	100,00	-3,8
Activo fixo (neto)	25.692,20	22,81	26.645,10	24,59	3,7
Gastos amortizables	991,58	0,88	1.179,36	1,09	18,9
Inmovilizado inmaterial	1.763,48	1,57	1.596,78	1,47	-9,5
Inmovilizado material	20.719,48	18,39	21.256,14	19,62	2,6
Outro inmovilizado	2.212,67	1,96	2.607,82	2,41	17,9
Outro activo fixo	5,00	0,00	5,00	0,00	0,0
Circulante neto	86.967,16	77,19	81.717,72	75,41	-6,0
Existencias	34.981,68	31,05	32.042,39	29,57	-8,4
Debedores	27.877,14	24,74	33.893,89	31,28	21,6
Tesoureria	3.046,11	2,70	3.558,63	3,28	16,8
Outro activo circulante	21.062,24	18,70	12.222,81	11,28	-42,0
Fontes de financiamento	112.659,37	100,00	108.362,82	100,00	-3,8
Financiamento permanente	37.617,82	33,39	32.996,14	30,45	-12,3
Fondos propios	12.725,52	11,30	12.965,28	11,96	1,9
Recursos alieos l/p	21.654,09	19,22	17.411,36	16,07	-19,6
Ingresos distribuidos en varios exercicios	3.238,21	2,87	2.619,51	2,42	-19,1
Acreedores a curto plazo	75.041,55	66,61	75.366,68	69,55	0,4
Fondo de rotación	11.925,61	10,59	6.351,04	5,86	-46,7

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.39.

Sector naval 1998-99: estudio económico-financeiro

Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%												
1999	15,53	10,22	47,12	24,18	33,22	15,92	5,27	3,25	1,05	0,93	4,28	3,45
1998	23,57	11,50	44,57	23,97	36,73	16,24	5,44	3,25	1,29	1,08	3,92	3,17

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%												
1999	9,91	6,67	5,22	3,50	1,84	1,88	26,17	18,11	2,44	2,24	2,30	2,45
1998	9,82	6,48	5,03	3,47	1,91	1,84	27,18	16,77	2,92	2,53	2,31	2,56

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.40.

Sector de bens de consumo 1999: actividades que comprende o grupo

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
(en millóns de pesetas)						
Téxtil-confección	404	545.144,66	109.235,99	47.852,39	398.610,01	40
Fabricación e distribución de artigos diversos	389	133.716,96	21.388,50	4.215,64	81.186,51	19
Total	793	678.861,62	130.624,49	52.068,03	479.796,52	39
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	7,50%	11,46%	11,20%	14,97%	10,71%	

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.41.

Sector de bens de consumo 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
(en millóns de pesetas)			
Arteixo	65.387,10	76.656,92	17,2
A Coruña	7.538,22	8.447,07	12,1
Betanzos	5.501,16	5.656,30	2,8
Vigo	5.097,97	5.553,81	8,9
San Cibrao das Viñas	4.563,10	5.232,88	14,7
Ferrol	3.559,58	4.490,27	26,1
Pontevedra	2.234,61	2.509,05	12,3
Ourense	1.822,05	1.965,22	7,9

Fonte: Ardán

o 12% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo descenderon un 19,6%, cun peso relativo do 16,1% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 108.362,8 millóns de pesetas, un 3,8% inferior ó valor de 1998, dos que 26.645,1 millóns de pesetas corresponden ó activo fixo neto (un 3,7% superior respecto ó ano anterior). Os 81.717,7 millóns de pesetas restantes corresponden ó circulante neto, que caeu un 6% en relación a 1998.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro 3.2.39.** reflicte unha desaceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un aumento respecto ós ingresos do VEB e unha caída da carga financeira e do peso relativo dos gastos de persoal. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector e a evolución do VEB sobre os ingresos son superiores.

A rendibilidade económica aumenta no ano 1999 para situarse no 9,91%, por mor da evolu-

ción da marxe de actividade. Pola contra, a rendibilidade financeira antes de impostos descende a pesares da reducción do custo da débeda. Tal e como reflicte o devandito **cadro 3.2.39.** a rendibilidade económica é superior á rexistrada polo total das 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán, ó igual que a rendibilidade financeira das empresas deste subsector.

Bens de consumo

Como reflicte o **cadro 3.2.40.**, segundo o criterio de selección de empresas seguido por Ardán, o subsector do industria de bens de consumo estaba composto por 793 empresas, o 7,5% das empresas consideradas, que xeraban o 11,2% do VEB total das empresas galegas (130.624,5 millóns de pesetas), e tiñan uns ingresos de explotación de 678.861,6 millóns de pesetas (o 11,5% dos ingresos totais das empresas galegas analizadas).

Este subsector está composto por dous grandes grupos de actividad: o do téxtil-confección, que engloba en 1999 un total de 404 empresas, que acollen o 80,3% dos ingresos de

CADRO 3.2.42.

**Evolución da actividade no sector de bens de consumo 1998-99:
ingresos, custos e resultados**

	1998		1999		99/98
	(en millóns de pesetas)	%	(en millóns de pesetas)	%	
Ingresos de explotación	599.621,10	100,00	678.861,62	100,00	13,2
Consumo e outros gastos de explotación	485.384,35	80,95	548.237,13	80,76	12,9
Valor engadido bruto a custo dos factores	114.236,75	19,05	130.624,49	19,24	14,3
Gastos de persoal	64.192,22	10,71	72.303,25	10,65	12,6
Resultado económico bruto da explotación	50.044,53	8,35	58.321,25	8,59	16,5
Amortizacións	13.419,68	2,24	15.544,23	2,29	15,8
Resultado económico neto da explotación	36.624,85	6,11	42.777,02	6,30	16,8
Resultado financeiro	5.932,53	0,99	4.889,05	0,72	-17,6
Ingresos financeiros	11.644,02	1,94	11.552,00	1,70	-0,8
Gastos financeiros	5.711,49	0,95	6.662,96	0,98	16,7
Resultado de actividades ordinarias	42.557,38	7,10	47.666,06	7,02	12,0
Resultado de actividades extraordinarias	937,69	-0,16	842,13	-0,12	10,2
Resultado antes de impuestos	41.619,69	6,94	46.823,93	6,90	12,5
Impostos	11.280,11	1,88	9.872,58	1,45	-12,5
Resultado neto do exercicio	30.339,58	5,06	36.951,36	5,44	21,8
Cash-flow	43.234,01	7,21	52.068,03	7,67	20,4

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.43.

Evolución do investimento e do financiamento no sector de bens de consumo 1998-99

	1998		1999		99/98
	(en millóns de pesetas)	%	(en millóns de pesetas)	%	
Activo total	393.493,25	100,00	479.796,52	100,00	21,9
Activo fixo (neto)	193.652,27	49,21	244.736,46	51,01	26,4
Gastos amortizables	4.416,66	1,12	5.102,29	1,06	15,5
Inmovilizado inmaterial	23.651,14	6,01	26.927,84	5,61	13,9
Inmovilizado material	103.256,72	26,24	122.859,57	25,61	19,0
Outro inmovilizado	62.270,35	15,83	89.810,72	18,72	44,2
Outro activo fixo	57,40	0,01	36,03	0,01	-37,2
Circulante neto	199.840,98	50,79	235.060,06	48,99	17,6
Existencias	58.682,43	14,91	64.730,94	13,49	10,3
Debedores	83.362,05	21,19	98.891,07	20,61	18,6
Tesorería	12.074,70	3,07	15.260,39	3,18	26,4
Outro activo circulante	45.721,80	11,62	56.177,66	11,71	22,9
Fuentes de financiamento	393.493,25	100,00	479.796,52	100,00	21,9
Financiamento permanente	209.967,68	53,36	253.740,11	52,88	20,8
Fondos propios	164.980,55	41,93	193.591,20	40,35	17,3
Recursos alieos I/p	43.543,32	11,07	58.773,75	12,25	35,0
Ingresos distribuidos en varios exercicios	1.443,81	0,37	1.375,17	0,29	-4,8
Acreedores a curto plazo	183.525,57	46,64	226.056,40	47,12	23,2
Fondo de rotación	16.315,41	4,15	9.003,66	1,88	-44,8

Fonte: Ardán

explotación e o 83,6% do VEB xerado polas empresas industrias de bens de consumo, e o grupo de actividades da fabricación e distribución de artigos diversos, que está formado por 389 empresas.

Arteixo, por mor do papel das industrias relacionadas co subsector téxtil, é o principal núcleo de localización das empresas segundo o

VEB xerado polas mesmas, con 76.656,9 millóns de pesetas, o 58,7% do VEB total xerado polas empresas industriais de bens de consumo. Séguelle en importancia o municipio de A Coruña, con 8.447,1 millóns de pesetas.

A conta de explotación agregada das empresas deste subsector amosa que no ano 1999 se experimentou un crecemento do seu

CADRO 3.2.44.
Sector de bens de consumo 1998-99: estudio económico-financeiro
Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	9,37	10,22	19,72	24,18	14,48	15,92	3,08	3,25	0,98	0,93	3,04
1998	11,68	11,50	20,32	23,97	14,19	16,24	3,31	3,25	1,13	1,08	2,93
3,45											
3,17											

Rendibilidade e magnitudes asociadas

Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	6,10	6,67	3,31	3,50	1,94	1,88	16,92	18,11	2,21	2,24	2,58
1998	6,37	6,48	3,57	3,47	1,92	1,84	18,28	16,77	2,44	2,53	2,71
2,45											
2,56											

Fonte: Ardán

resultado neto do exercicio (21,8%) e do resultado antes de impostos (12,5%), acadando, en termos absolutos, os 36.951,4 e 46.823,9 millóns de pesetas, respectivamente. O resultado de actividades ordinarias medrou un 12% para acada-los 47.666,1 millóns de pesetas.

O valor engadido bruto a custo de factores medrou no ano 1999 1,1 puntos porcentuais por riba do que o fixeron os ingresos de explotación (14,3% e 13,2%, respectivamente) polo que a importancia relativa do VEB pasa do 19,05% de 1998 ata o 19,24% do ano 1999.

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.43.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 3,8% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 9.003,7 millóns de pesetas, un 44,8% inferior ó existente o ano anterior. O 96,2% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 52,9% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 17,3% respecto ó ano anterior, suponen o 40,4% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 35%, cun peso

relativo do 12,3% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 479.796,5 millóns de pesetas, un 21,9% superior ó valor de 1998, dos que 244.736,5 millóns de pesetas corresponden ó activo fixo neto (un 26,4% superior respecto ó ano anterior). Os 235.060,1 millóns de pesetas restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 17,6% en relación a 1998.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro 3.2.44.** reflicte unha desaceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un descenso respecto ós ingresos do VEB, e unha caída da carga financeira, e un crecemento do peso relativo dos gastos de persoal. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico e a evolución do VEB sobre os ingresos son inferiores.

As rendibilidades económica e financeira antes de impostos descenderon no ano 1999, para situarse no 6,1% e 16,92%, respectivamente. A primeira, influenciada pola evolución da marxe de actividade e a segunda, influenciada pola

CADRO 3.2.45.*Complexo téxtil e da confección 1999: actividades que comprende o grupo*

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
(en millóns de pesetas)						
Tecido e confección de prendas de vestir en téxtil	160	132.042,06	30.045,41	9.308,19	75.323,29	50
Fabricantes de complementos e accesorios	7	1.928,26	632,42	45,91	1.179,67	60
Fabricantes de prendas de punto e xéneros	25	9.885,76	4.235,80	1.131,36	9.422,66	60
Outras industrias téxtils	18	14.554,83	2.863,34	1.252,09	7.943,21	26
Mayoristas de téxtils, prendas de vestir e art. relac.	84	192.994,76	18.251,09	15.484,97	192.026,24	23
Distr. minorista de téxtils e prendas de vestir	110	193.739,00	53.207,93	20.629,88	112.714,94	102
Total	404	545.144,66	109.235,99	47.852,39	398.610,01	57
Peso do grupo no conxunto de empresas galegas	3,82%	9,21%	9,36%	13,76%	8,90%	

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.46.*Complexo téxtil e da confección 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB*

Núcleos	1998	1999	99/98
(en millóns de pesetas)			
Arteixo	65.288,41	76.585,23	17,3
A Coruña	5.295,59	5.997,22	13,2
San Cibrao das Viñas	4.543,93	5.215,29	14,8
Ferrol	2.693,91	3.474,47	29,0
Vigo	2.414,91	2.643,21	9,5
Lalín	1.439,14	1.570,19	9,1
Ordes	1.268,22	1.408,00	11,0
Ourense	1.092,43	1.169,71	7,1

Fonte: Ardán

caída da rendibilidade económica, xa que se reduce o custo da débeda. Tal e como reflicte o devandito **cadro 3.2.44.**, as rendibilidades económica e financeira son inferiores ás rexistradas polo total das 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán.

• Téxtil-confección

O grupo de actividades do téxtil-confección comprende, entre outras, as actividades relacionadas co tecido e confección de prendas de vestir en téxtils; os fabricantes de prendas de punto e xéneros; fabricantes de complementos e accesorios; comerciantes por xunto de téxtils, prendas de vestir e artigos relacionados; e distribución comercialista polo miúdo de téxtils e prendas de vestir. Atendendo ós criterios de selección de empresas de Ardán, este grupo de actividades está formado por 404 empresas que manteñen a un emprego medio de 57 traballadores por empresa. Estas xeran o 9,2% dos ingre-

sos de explotación e o 9,4% do VEB do total das empresas galegas consideradas polo Ardán.

Dentro das actividades do grupo salientan as 110 empresas relacionadas coa distribución minorista de téxtils e prendas de vestir, que son as que presenta o maior VEB, con 53.207,9 millóns de pesetas (o 48,7% do total xerado polo subsector téxtil), e os maiores ingresos de explotación, con 193.739 millóns de pesetas (o 35,5%). As 160 empresas relacionadas coas actividades de tecido e confección de prendas de vestir en téxtil xeraron un VEB de 30.045,4 millóns de pesetas, o 27,5% do VEB total deste subsector (**cadro 3.2.45.**).

A Coruña é a provincia que xera un maior valor engadido, salientando a área de Arteixo (por mor de Inditex), que, con 76.585,2 millóns de pesetas, aporta o 70,1% do total de VEB xerado por esta actividade en Galicia en 1999. Séguelle en importancia A Coruña, que, con

CADRO 3.2.47.

**Evolución da actividade no complexo téxtil e da confección 1998-99:
ingresos, custos e resultados**

	1998		1999		99/98
	(en millóns de pesetas)	%	(en millóns de pesetas)	%	
Ingresos de explotación	475.101,97	100,00	545.144,66	100,00	14,7
Consumo e outros gastos de explotación	380.923,92	80,18	435.908,67	79,96	14,4
Valor engadido bruto a custo dos factores	94.178,05	19,82	109.235,99	20,04	16,0
Gastos de persoal	47.577,62	10,01	54.523,56	10,00	14,6
Resultado económico bruto da explotación	46.600,43	9,81	54.712,43	10,04	17,4
Amortizáis	11.165,88	2,35	13.117,11	2,41	17,5
Resultado económico neto da explotación	35.434,56	7,46	41.595,32	7,63	17,4
Resultado financeiro	6.082,29	1,28	5.508,68	1,01	-9,4
Ingresos financeiros	10.397,52	2,19	10.713,34	1,97	3,0
Gastos financeiros	4.315,23	0,91	5.204,66	0,95	20,6
Resultado de actividades ordinarias	41.516,85	8,74	47.104,00	8,64	13,5
Resultado de actividades extraordinarias	3.268,64	-0,69	-	3.196,97	-0,59
Resultado antes de impostos	38.248,21	8,05	43.907,03	8,05	14,8
Impostos	10.162,12	2,14	8.956,37	1,64	-11,9
Resultado neto do exercicio	28.086,09	5,91	34.950,66	6,41	24,4
Cash-flow	38.854,73	8,18	47.852,39	8,78	23,2

Fonte: Ardán

CADRO 3.2.48.

**Evolución do investimento e do financiamento
no complexo téxtil e da confección 1998-99**

	1998		1999		99/98
	(en millóns de pesetas)	%	(en millóns de pesetas)	%	
Activo total	314.520,99	100,00	398.610,01	100,00	26,7
Activo fixo (neto)	154.072,96	48,99	203.885,43	51,15	32,3
Gastos amortizables	2.358,40	0,75	3.158,26	0,79	33,9
Inmovilizado inmaterial	21.412,18	6,81	24.528,95	6,15	14,6
Inmovilizado material	83.151,51	26,44	101.685,55	25,51	22,3
Outro inmovilizado	47.095,77	14,97	74.477,06	18,68	58,1
Outro activo fixo	55,10	0,02	35,60	0,01	-35,4
Circulante neto	160.448,03	51,01	194.724,57	48,85	21,4
Existencias	40.539,18	12,89	46.022,11	11,55	13,5
Debedores	68.202,19	21,68	82.604,65	20,72	21,1
Tesorería	8.001,16	2,54	11.213,35	2,81	40,1
Outro activo circulante	43.705,50	13,90	54.884,47	13,77	25,6
Fuentes de financiamento	314.520,99	100,00	398.610,01	100,00	26,7
Financiamento permanente	171.539,01	54,54	210.128,17	52,72	22,5
Fondos propios	142.306,09	45,25	169.041,39	42,41	18,8
Recursos alleos I/p	28.068,59	8,92	40.009,92	10,04	42,5
Ingresos distribuídos en varios exercicios	1.164,33	0,37	1.076,86	0,27	-7,5
Acreedores a curto plazo	142.981,97	45,46	188.481,84	47,28	31,8
Fondo de rotación	17.466,05	5,55	6.242,74	1,57	-64,3

Fonte: Ardán

5.997,2 millóns de pesetas, aporta o 5,5% do total xerado polas empresas pertencentes a este subsector. (**Cadro 3.2.46.**)

A conta de explotación agregada das empresas deste subsector amosan que no ano 1999 experimentouse un crecemento do seu resultado neto do exercicio (24,4%) e do resul-

tado antes de impostos (14,8%), acadando, en termos absolutos, os 47.852,4 e 43.907 millóns de pesetas, respectivamente. O resultado de actividades ordinarias medrou un 13,5% para acada-los 47.104 millóns de pesetas.

O valor engadido bruto a custo de factores medrou no ano 1999 1,3 puntos porcentuais por

CADRO 3.2.49.**Complexo téxtil e da confección 1998-99: estudio económico-financeiro****Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación**

Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	9,91	10,22	23,52	24,18	17,70	15,92	3,78	3,25	1,18	0,93	3,55
1998	12,69	11,50	24,57	23,97	17,53	16,24	3,92	3,25	1,39	1,08	3,61
3,45											
3,17											

Complexo téxtil e da confección 1998-99: rendibilidade e magnitudes asociadas

Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
%											
1999	6,66	6,67	4,03	3,50	1,79	1,88	17,08	18,11	2,47	2,24	2,25
1998	7,10	6,48	4,22	3,47	1,75	1,84	18,28	16,77	2,93	2,53	2,45
2,45											
2,56											

Fonte: Ardán

riba do que o fan os ingresos de explotación (15,99% e 14,74%, respectivamente) polo que a importancia relativa do VEB pasa do 19,82% de 1998 ata o 20,04% do ano 1999.

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, o **cadro 3.2.48.** amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 3,2% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 6.242,7 millóns de pesetas, un 64,3% inferior ó existente o ano anterior. O 96,8% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 52,7% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 18,8% respecto ó ano anterior, suponen o 42,4% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 42,5%, cun peso relativo do 10% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 398.610 millóns de pesetas, un 26,7% superior ó valor de 1999, dos que 203.885,4 millóns corresponden ó activo fixo neto (un 32,3% superior respecto ó ano anterior). Os 194.724,6 millóns de pesetas restantes corres-

ponden ó circulante neto, que medrou un 21,4% en relación a 1998.

No que ó estudio económico e financeiro se refire, o **cadro 3.2.49.** reflicte unha desaceleración no ritmo de crecemento dos ingresos, un descenso respecto ós ingresos do VEB, unha caída da carga financeira, e un crecemento do peso relativo dos gastos de persoal. Comparado coa evolución seguida polo conxunto das empresas galegas, o crecemento dos ingresos deste sector económico e a evolución do VEB sobre os ingresos son inferiores.

As rendibilidades económica e financeira antes de impostos descenden no ano 1999, para situarse no 6,7% e 17,1%, respectivamente. A primeira por mor da evolución da marxe de actividade e a segunda influenciada pola caída da rendibilidade económica, xa que se reduce o custo da débeda. Tal e como reflicte o devandito **cadro 3.2.49.**, as rendibilidades económica e financeira son inferiores ás rexistradas polo total das 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán. ■